

Asia: VN/13779/2022

Tutkimusorganisaatioille myönnettäviin valtionavustuksiin ja yhteisrahoitteiseen toimintaan liittyvät käytännöt

1 LAUSUNNONANTAJAN TAUSTATIEDOT

Valitse sopivin vaihtoehto

Valtion tutkimuslaitos

2 SELVITYS

Mitä mieltä olette selvityksestä yleisesti? Liittyykö tutkimusorganisaatioille myönnettäviin valtionavustuksiin tai yhteisrahoitteiseen toimintaan esimerkiksi jotakin sellaista, jota selvityksessä ei käsitellä tai oteta huomioon? Jos niin, mitä?

VTT katsoo, että tehty selvitys on tarpeellinen ja tarkoituksen mukainen ja selkiyttää suositeltuja toimintamalleja tutkimusorganisaatioiden valtionavustuksien osalta. Yhtenäiset tulkinnot toimintamalleista ja käytännöistä ovat kaikkien toimijoiden etu ja vähentävät hallinnollista taakkaa niin rahoituksen myöntäjien kuin tutkimusorganisaatioiden näkökulmasta.

3 ERITYISKYSYMYKSET

1. Tutkimusrahoituksen käsitteet ja niihin liittyvät menettelytavat (luku 3.1)

Selvityksessä on hyvä yhteenveto käsitteistä ja menettelytavoista eri tilanteissa, ja tehdyt kehittämissuositukset ovat kannatettavia. Erityisen kannatettavana VTT pitää ehdotusta erillisen työryhmän asettamisesta rakennerahastojen menettelytapojen selventämiseksi ja yhtenäistämiseksi. VTT pitää tärkeänä, että myös rakennerahastojen osalta voitaisiin siirtyä kokonaiskustannusmalliin.

2. Kokonaiskustannusmalliin perustuva rahoittaminen (luku 3.2)

VTT kannattaa ehdotusta siitä, että kaikkien rahoittajien tulisi siirtyä kokonaiskustannuslaskentamalliin, kun ne myöntävät rahoitusta tutkimushankkeisiin. Jos kaikki valtionavun myöntäjät hyväksyisivät yhtenäisen kokonaiskustannuslaskentamallin, organisaatioiden laskentamallit ja vuosittaiset kertoimet voitaisiin todentaa yhdellä ja samalla tilintarkastajan varmennusraportilla, joka kelpaisi kaikille valtionavun myöntäjille.

Kokonaiskustannusmallin käyttö laajasti vähentäisi merkittävästi hallinnollista taakkaa niin hakuvaiheessa kuin valtionavun raportoinnissa kaikkien toimijoiden osalta.

3. Lainsäädännöllinen kehittäminen (luku 3.3)

-

4. Arvonlisäveron kirjanpidollinen käsittely (luku 3.4)

-

5. Tutkimus-, testaus- ja kokeiluinfrastruktuurit (luku 3.5)

VTT pitää tärkeänä, että tutkimusinfrastruktuuriin liittyvät käsitteet ja käytännöt tulisi sisäistää toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja seurannassa. Samoin rahoittajien tulisi hakujen suunnittelussa huomioida talouden eriyttämisestä johtuvat vaatimukset, jotta rahoituksen hakija ei joudu lainsäädännöllisesti ristiriitaiseen tilanteeseen.

6. Talouden käsitteet (luku 3.6)

VTT pitää tärkeänä, että yhtenäistetään ja selkeytetään sekä talouden käsitteitä että talouteen liittyviä menettelytapoja. Termien osalta on hyvä huomioida tuen saajien erilaiset juridiset olomuodot, jotka heijastuvat myös käytettyihin kirjanpidon menettelyihin.

7. Usean toimijan yhteistyössä toteuttamat hankkeet (luku 3.7)

VTT pitää kannatettavana kehitysehdotusta siitä, että yhteishankkeissa kukin toimija on asianosainen ja hakee valtionavustusta omalle osuudelleen. Tämä vähentää hallinnollista taakkaa ja poistaa moninkertaista raportointia sekä selkiyttää vastuita.

4 VALTIONAVUSTUSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Voitte antaa yleistä palautetta valtionavustustoiminnan kehittämistä ja valtionavustusprosessin digitalisointia varten.

VTT kannattaa ehdotusta, että valtiokonttori selvittää mahdollisuudet talousraportoinnin automatisointiin kehittäessään valtionavustustoiminnan digitaalisia palveluja. Selvityksessä esitetyn mukaisesti, jos kaikkien rahoittajien raportointi toteutetaan yhtenäisellä määrämuotoisella mallilla digitaalisen rajapinnan kautta, myös valtion budjettitalouden ulkopuolisten toimijoiden hankeraportit voitaisiin toimittaa tiedostosiirtoa hyödyntäen.

VTT katsoo, että tällainen yhtenäinen malli ja tiedostosiirrot helpottaisivat merkittävästi talousraportoinnin hallintotyötä.

Nuutila Anna
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy